

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo na zadnje četrtletje, stare gospode naročnike pa, katerim poteče koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za četrt leta 3 „ 30 „
 „ jeden mesec 1 „ 10 „
 Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec,
 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za četrt leta 4 „ — „
 „ jeden mesec 1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 22. septembra.

Kakor nekaj silovitega kralja Belzacarja plamteča roka, ki je napisala na divne palače steno znane tri pomembe in osodepolne besede, tako nemilo zadela je sredi zabav in hrupnega življenja pri manevrih v Homburgu kralja Milana brzojavna vest, da je vlada pri volitvah v skupščino podlegla, da je bila tako silno poražena, da tudi v slučajih, ko bi vse ožje volitve izpale za vlado ugodno, ne bode imela večine. Po srbskem ustavu ima sicer kralj za se pravico imenovati še 45 poslancev, a s temi ne doseže večine, kajti v krogih opozicije se zagotavlja, da je mej izvoljenimi k večjemu 25 pristavev vlade in oficijalni viri sami priznavajo, da ima opozicija že 93 sedežev. Ker je v vsej skupščini samo 173 poslancev, je očividno, da vlada več večine ne dobo in v očigled temu nensadnemu izidu volitev poroča se že, da je vojni minister dal ostavko

in da je vse ministerstvo brzojavno posnemalo njegov vzgled.

Bilanca srbskih volitev je naslednja. V vsej skupščini je 173 poslancev. Od teh jih imenuje kralj sem 45. Narod pa ima voliti 128 poslancev. 113 volitev dovršilo se je popolnem zakonito. Izmej voljenih je 61 radikalcev, 34 naprednjakov, 11 liberalcev. O sedmorici novo izvoljenih se še ne ve, katerej stranki se pridružijo; verjetno, da se nagnejo na močnejšo, vladi nasprotno stran. Te številke povzete so vladnemu poročilu in omenili smo že, da vlada na drugem mestu sama priznava, da šteje opozicija že zdaj 93 članov. Mej opozicijo nahajamo sicer radikalce in liberalce, a razlika mej njimi ni velika; a da je tudi izdatna, v jednej ideji so vsi jedini: vsi so namreč nasprotniki sedanje politike in kot takim jim je glavna naloga, strmoglaviti sedanjo vlado.

Ta vkupna ideja in odločilni uspeh pri volitvah bode združil radikalce in liberalce. V tem smislu baje tudi deluje ruski poslanik Persiani, a to le po poročilih nemških listov, katerim gre v slovenskih zadevah le pogojna verodostojnost.

Od ožjih volitev in od onih, ki se morajo zaradi nepravilnostij in izgrediv ponavljati, katerih je vseh vkupe le 15, ni pričakovati nobene premembe, nobenega preobrata v tem tako hitro nastalem, nenadnem položaji.

Ta izid volitev je jako nepovoljen glas mej dosedanje harmonijo avstrijsko-srbske politike in vsi napor avstrijskih diplomatov in državnikov od Haymerla do Kalnoky-a utrditi naše države upliv v Belemgradu, vsa prizadevanja in vse koncesije, ki so dovoljevale se mladej kraljevini in osobno kralju samemu, utegnejo ostati brezuspešne, na pesek zidane.

Navstalo je vprašanje: ostane li še ministerstvo Piročanac na krmilu, ali pa bode kralj Milan po-

klical drugo ministerstvo v smislu predvčeraj pri volitvah objavljenega javnega mnenja, in kako politiko bode tiral Piročanac naslednik?

Da bi Piročanac ostal navzlic tako eklatantnemu porazu, tega skoro ni misliti, ker bi bilo v nasprotstvu z vsemi konstitucionalnimi običaji — akoravno smo v mladej kraljevini že doživeli tako drzovite čine, kakeršnih bi se ne upal noben osiveli državnik; novo ministerstvo pa bode moralo svojo politiko uravnati v smislu večine in tako odločno izrečene volje naroda, ki baš glede vnanje politike ni soglaševal z dosedanje vlado.

In tako se utegne zgoditi, da razmere mej Avstrijo in mlado Srbijo ne bodo več tako prijateljske, kakor so bile doslej, da se v knežjem konaku v Belemgradu naseli drug, avstrijskej politiki nasproten upliv, ter da vse kombinacije, ki so se snovale o pristopu Srbije k srednje-evropskej zvezi ter povodom Milanovega potovanja dobile nekako potrdilo, splavajo po vodi.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 21. septembra.

Prihodnje dni bodo vkupne **ministerske konference**. Takoj po prihodu ogerskega ministra-prvosednika na Dunaj se imajo pričeti. V prvi vrsti se bode obravnaval vkupni budget, kojega so trije vkupni ministri že sestavili. Skoro gotovo pa je, da porabijo zbrani ministri to priliko tudi v to, da se razgovoré o drugih neresenih vprašanjih, posebno pa o hrvaškem. Glede zadnjega se bode moralo ukreniti, ako se bodo li stroški, ki so bili potrebni za naredbe vsled hrvaških nemirov, že to leto od delegacij terjali z naknadnim kreditom, ali pa se bode še le prihodnje leto prosilo za njihovo votiranje. To zavisi tudi od tega, ako se imajo nemiri vzeti za končane, in se torej lahko popolnem razvidijo vsi stroški za vojaške naredbe.

LISTEK.

Dolenjska pisma.

II.

Prijatelj me je obiskal, star dober prijatelj. Pričakoval sem ga zunaj mesta; ko stopi iz poštnega voza, seževa si krepko v roke ter se napotiva v metropolo dolenjske strani. Še nesva dobro stopila v mesto, ko moj drugače veseli prijatelj postane hipoma malobeseden ter nekako žalostno obrača svoje oči zdaj na desno, zdaj na levo. Meni je bilo nedoumljivo, kam se prijatelj ozira in še bolj rado-veden postajam, ko začujem iz njegovih ust šepetanje: „Ravno tako kakor pred dvajsetimi leti!“ Za Boga, kaj to pomeni? kaj ga je tako osupnilo? Jaz opazujem njegove poglede ter jo kmalu pogodim. — „Pa ne da bi ti študiral napise na hišah?“ — spregovorim jaz. — „Da, da uganil si“, dobim v odgovor. In tudi jaz se začnem ozirati zdaj na desno zdaj na levo, ter sem sam seboj v dvomu, ali bom vendar našel kje slovenski napis. Že pri prvem napisu sem se varal. V prvi hiši, ko prideš od Ljub-

ljanske strani v mesto, je gostilna, in kakor je vsem znano, sosebo tujcem, dobra, poštena gostilna; napis mi ni bil pogodu: „zum goldenen Löwen“. Pojdiva naprej. Na levi strani je: „k. k. Kreisgericht“; in „k. k. Bezirkshauptmannschaft“. In zakaj tudi na teh dveh poslopjih tak napis? Odgovor je kratek: Zato, ker iščejo v teh dveh uradnih skoraj izključljivo slovenske stranke pravne pomoči. Doli proti trgu že stoji hiša, katero je sezidal slovenski pisatelj kanonik Kastelic; nad hišo uzidal je napis: „Sub potestate Mariana, Vivat aedes Kastelziana!“ — In malo pod tem napisom nosi deska napis: „Gasthof zur Sonne“. Gotovo si ni rodoljuben Kastelic nikdar mislil, da se bode v tej hiši v poznih letih šopirilo dolenjsko in specifično Novomeško nemčurstvo; in še manj si je mogel misliti, da bodo čez toliko in toliko let nje najempiki pri ljudskem štenji celo svoje hlapce in dekale dali zapisati za Nemce! Na ta način pa je bilo tedaj prav lahko mogoče, da se je tu primeroma več ljudij zapisalo za Nemce, kakor v belej Ljubljani. Še nekoliko korakov naprej in hvala Bogu vendar slovenski napis mimo nemškega. Napis nam pove, da je tu tiskarna in litografija in po razkladnici sva sodila, da biva tu naš marljivi

tiskar in založnik slovenskih knjig. Ko pa prideva na trg, vidiva, da vse mrgoli nemških napisov. Le jedna gostilna ima še dvojezičen napis, a slovenski napis je tako tanko pisan, da komaj bereš, da se tam nahaja „gostilna pri slonu“. Še jeden klobučar naznanja nam v slovenskem in nemškem jeziku, da prodaja prave in pravcate Dunajske klobuke in slamnike prav po nizkej ceni. Vsi drugi napisi so nemški; sami Johanni, Josefi, Karlni, če se piše že z dvema „l“ ali dvema „n“ na konci. Mestnej hiši nasproti kriči neki napis, da se tam striže in frizira, možke in ženske, gospode in kmete in otroke po naj novejšej Pariškej modi in vse to še za dober kup. Kaj želiš še več prijatelj! Tu nam ne manjka trgovcev, obrtnikov in rokodelcev: mi imamo dve „apotheki“, pa nobene lekarne, dva „buchbinderja“, pa nobenga bukvozevca, mnogo „schuhmacherjev“ pa nobenih čevljarjev itd. Ko prideva že na konec trga in zapaziva napis: „A Weiss, Kleidermacher“, hotel sem biti posebno dovtipen, ter raztolmačim prijatelju ta čuden napis, kakor je tolmačijo Monakovske „Fliegende Blätter“ namreč tako: „A weiss, dass er Kleidermacher ist“. Prijatelj pa odgovori: „Da le ve, kdo je, potem je že dobro.“ —

Vkupne seje **deželni**h zborov bodo se poslej hitreje vrstile. Danes imata gorenje-avstrijski in gališki zbor svoji seji. Prvi ima mej drugim na dnevnem redu poročilo deželnega odbora o gradbi vicinalne železnice v gorenji „Mühlviertel“ in pa poročilo odborovo glede skončatka zemljiško-odvezne zadeve. Prihodnji ponedeljek zboruje zopet kranjski deželni zbor in v torek pa prične moravski svoje letošnje zasedanje.

Načelnik **srbske** cerkve na Ogorskem, patrijarh Angjelić, izdal je pravoslavnemu duhovstvu po Hrvaškem in Slavoniji okrožnico, v kateri ga opominja po močeh delovati, da se umirijo razburjeni duhovi. S posebnim zadovoljstvom konstatuje, da je dijecéza Karlovska doslej bila obvarovana nemirov ter naroča duhovnikom, da naj s poučevanjem po cerkvah in izven njih prebivalstvo nagovarjajo k izpolnovanju državljanskih dolžnosti. — Zaslužni vodja avstrijskih Srbov dr. Svetozar Miletić, ki je popolnem okreval od svoje duševne bolezni, prevzel je zopet uredništvo „Zastave“.

Vnauje države.

Opovratku visocih gostov, zbranih v **Kodanji**, se ne ve še nič gotovega; le o grškem kralji in njega soprogi se trdi, da prideta začetkom prihodnjega tedna na Dunaj. Kot novi gost pričakuje se v Kodanji princ Wales-ki, čegar najstareji sin, princ Albert, biva že od 18. t. m. v Fredensborgu. Pred svojim odhodom priredil je Gladstone na krovu svoje ladje „Pembroke Castle“ obed, kojega so se udeležili vsi kraljevi gostje. Pri tej priliki govorilo se je mnogo toastov, mej drugimi je napil kralj Kristijan Gladstonu in njega soprogi; prisotni pesnik Tennyson čital je tudi nekaj odlomkov svojih najnovejših umotvorov.

Zadnji manifest **bolgarskega** kneza, s katerim se je zopet ustanovila Tirnovska ustava, razrušil je prejšnjo naredbo, nasvetovano mu po ruskem poverjeniku Joninu, da naj bi se namreč iz najpoštevnejših in imenitnejših oseb sestavil odsek, ki bi imel izdelati novo ustavo. Jedinost vseh bolgarskih zastopnikov, ki se je kazala v složno podpisanej adresi, nujala je kneza k brzemu delovanju in najkrajši pot mu je bil torej, zopet uveljaviti bivšo že ustavo Tirnovsko; samo dva njena člana, tikajoča se ljudskega zastopstva, naj bi se po želji kneževi revidirala. Ob enem se je izredno zasedanje sobranja izpremenilo v redno in njemu se naročila ta revizija. O konečnej spremembi ustave pa bode imelo sklepati bodoče veliko sobranje. Ta ustava Tirnovska, koja so l. 1879 bolgarski veljaki v Tirnovem izdelali, je jako prostodušna. Ona jamči pravice oseb, imetka in stanovanjska, svobodo tiska, neodvisnost sodnikov itd. Malo sobranje, ki obravnjuje redno vodstvo deželnega vladanja, obstoji iz 231 članov, kojih se pa le 92 voli. Drugi člani zborovi so škofje, mufti, rabinci, predsedniki sodišč, okrajnih svetov in mestnih uradov. Veliko sobranje pa šteje 290 članov, ki se večinoma volijo. — Ruski general Lessovoj imenovan je vojnim ministrom in s tem je kabinet ministrov dopolnjen. — Prebivalstvo Sredca napravilo je knezu veliko ovacijo.

Francoska vlada namerava španjskega kralja, ki bode ob svojem povratku iz Nemčije pomudil se tudi v Parizu, s posebno častjo odlikovati. Prezident republike prišel bode iz svojega po-

letnega dvorca v glavno mesto, da vzprejme osobno visocega gosta in posvetovalo se je celo o sijajnem ogledu vojske v čast kralju Alfonzu. Strogi republikanci pa to namisel strastno in srdito odbijajo. Posebno se odlikuje v tem njihovo prvo glasilko „France“, ki poudarja, da se nikdar ne sme ljudska vojska zlorabiti za takšen igrokaz. Rečeni list tudi mej drugim hudo napada španjskega kralja, ki se je podal v Nemčijo, da snuje ondu sovražne naklepe in zveze proti Franciji. — Minister-prvosednik Jules Ferry snide se v novi s kitajskim poverjenikom markizom Tseng-om. Nadeja se sicer, da se bode francosko-kitajska zadeva konečno rešila, vendar pa je verjetnejše, da se bode to zgodilo v Londonu s posredovanjem angleške vlade. Ferry se še vedno odločno brani sklicati kamore pred določenim časom.

Dopisi.

Z Notranjskega 20. septembra. [Izvirni dopis.] Notranjska je od nekaj po Slovenskem svetu slovela kot narodno posebno probujena, in po pravici. Zloglasno nemškutarsko pleme je v tem kotu slovenskem skoro večinoma izginilo. Vsaki stari „dajč-krajner“, ki svoje dni ni imel priložnosti ali dobre volje privaditi se slovenski pisavi in ki zbog tega trdovratno vleče z nasprotniki našinstva, je, kadar odmrje, zguba za nasprotni tabor. Zadnja nemškutarska trdnjavnica na Notranjskem, mesto Postojina, omahuje bolj in bolj, zidovje njeno se ruši in skoz nastale udore silita narodni duh in slovensko čutstvo. Ne bode dolgo in nemškutarski vojskovodja v Postojini bode general brez vojske.

Na take uspehe našinstva na Notranjskem gre v prvi vrsti hvala starim domorodcem, katerih precejšnje število že v Bogu počiva, drugi pa še vedno delujejo, deloma javno, deloma na tihem, slika poniznej vijolici.

Toda naša slovenska reč napreduje z velikanskimi stopinjami. Iz abecedarjev so postali učenjaki, iz domorodcev, ki se v tihej sobi vadijo domačej govoric, nastali so govorniki, ki z odra pod milim nebom zbrane množici razlagajo, od kod smo, kdo, čemu in kam smo namenjeni. Da ima tudi Notranjska lepo čislo takšnih oznanovalec matere Slave, pokazalo se je nedavno tega pri narodnej slavnosti v Postojini. Mej njimi dviga se v prvej vrsti g. Ivan Resman. Kakor Napoleon I. tudi on nema besede „nemožno“ v svojem slovarji. Njegovej energiji, vstrajnosti in neumornej delavnosti mogoče je vse. Njegovo delovanje sega že trinajst let v pretečeno dobo. Pred dvema letoma so notranjski rodoljubi osnovali Jurčičevo slavnost v Logatci, ki je imela namen, pridobiti glavnico za Jurčičevo ustanovo Notranjcev. Ta ustanova naj bi razpisovala nagrade za najboljša dela slovenskim pisateljem. Koliko si je Resman za napravo te slavnosti vsestransko prizadel, vedó najboljši oni, ki so sodelovali. In ko se je slavnost srečno izvršila, ko se je pokazal sijajen uspeh, ni mu bil po volji, bila je glavnica premajhna.

Žeja se je naju polotila, pozelela sva si kozarec dobre pijače, in vendar hotel je še preje prijatelj ogledati si most in bližnjo Kandijo. Ko prekorajčiva most ter hočeva stopiti onkraj Krke, zasveti se nama napis: „Zum lustigen Gotscheer“, kar je mojega prijatelja razkačilo tako, da se takoj vrneva v mesto. Jaz pa primem primem prijatelja za roko ter ga peljem v gostilno, katera slovi za najboljšo v mestu, kjer je najboljša postrežba in najboljša pijača in kjer se radi shajajo narodnjaki. Pa tudi ta gostilna nosi strogo nemški napis: „Bierhalle“. Mi dva pa stopiva vse jedno notri, vsaj Slovenec je, kakor veste gospod urednik, dobra in pohlevna, žalibog da prepohlevna duša, človek, ki je večkrat pretoleranten tam, kjer ne bi smel biti. Usedevala se pod košato senco kostanjev ter se hladiva z mrzlo pivo in gledava lepe ženske obraze, kakor je to nekdanj ravno tu storil prijatelj Kretanov, ko je potoval čez Novo Mesto. Vidite, gospod urednik, tako malo napredovalo je naše mesto v zadnjih letih v tem oziru!

Ko je že v vse domače kroge prodrla narodna ideja, imajo še naši ljudje take čudne predsodke, kakor da slovenski napisi neso tu umestni. In vendar, če vso stvar premislimo pošteno, žive in rede

se naši trgovci, obrtniki in rokodelci jedino le od Slovencev; najhujši nemčurji prodajajo svojo robo trdim slovenskim kmetom, ter vse, kar si pridobijo, dobijo le od slovenskih okoličanov. Da pa je temu tako, krivi smo tudi mnogo sami. Narodni poštteni trgovci in obrtniki, katerih je hvala Bogu še nekaj v našem mestu, podpirajo se premalo; marsikateri narodnjak da rajši zaslužiti tacemu obrtniku, ki pri vsakej priliki rogovili zoper slovenstvo ter ne more razumeti, zakaj še sploh Slovenci eksistiramo; v prodajalnici pa nasproti slovenskim kmetom in drugim narodnjakom na vsa usta hvali svojo robo v slovenskem jeziku, kateri mu je drugače trn v peti. Bodimo najprvo proti sebi pravični in pošteno narodni, ne sramujmo se tudi javno kazati, kdo smo, podpirajmo le narodnjake in ne nasprotnikov, in zahtevajmo povsod in pri vsakej priliki, da se tudi javno spoštuje naš jezik. Opozorimo naše prijatelje na deželi na naše narodne trgovce itd. in priporočujmo jih; potem bodo sigurno kmalu zginile zadnje sledi nemčurstva! Naši nemčurji pa ne bodo imeli več toliko poguma, pri volitvah rogoviliti zoper narodno stranko.

Civis.

Odslej je bilo, rekel bi, nevarno hoditi čez Rakek, kjer je g. Resman prežal. Vsakega je prijel za donesek, „da bode tisočak polen.“ Danes je polen, letos se naloži glavnica in odslej bodo Notranjci razpisovali vsako četrto leto nagrade po 200 gld. za najboljše spise. Notranjci dožive še veselje, da bodo za njih nagrado tekmovali tudi tisti, ki so dan po dnevu prerokovali, „da ne bode nič“.

Kmalu potem je došel na Notranjsko glas, da stara Jurčičeva mati revščino trpi; pristavljena je bila prošnja, naj bi se poprej omenjena ustanova uporabljala v podporo častivredne matere nepozabljivega pisatelja. Kakor razkrili razjarjeni orel peruti nad svojim gnezdrom, ko mu hočejo ugrabiti zarod, tako so se postavili Notranjci za svojo ustanovo in njen prvotni namen; a postavili so se kot Slovenci, kot možje. Na predlog R. prijatelja napravila se je subskripcija za mesečne doneske po goldinarji. Mej prvimi subskribenti bil je gospod Resman poleg mnogo družih notranjskih rodoljubov ter od početka avgusta t. l. dobiva pisateljeva mati redno podporo.

Mej tem ko se je po slovenskem časnikařtvu razpravljalo o koristi in nekoristi „Narodnega doma“ v Ljubljani, so vrli Notranjci na vso moč pripravljali svojo narodno slavnost v Postojini, katere čisti donesek je bil namenjen istemu „Narodnemu domu“. G. Resman je bil duša cele naprave, kar mi gotovo nesebični drugi odborniki pritrdijo. Vsako prosto uro je porabil, da je šel spodbujat sedaj semkaj, sedaj tjakaj, in vsako prosto minuto, da je pisal sedaj temu sedaj onemu. Uspeh slavnosti je bil v denarnem oziru, kolikor se čuje, tolikanj živahnemu delovanju primeren.

Pa takšna javna podjetja ne izužijejo po polnem delavnosti našega Resmana. Sedaj nabira pomoč revnim visokošolcem slovenskim, sedaj zbere celo tolpo priprostega ljudstva okolu sebe, ter jim v priprostem domačem govoru razklada, kako jim je varčevati, delati in zboljševati, da se ohranijo v današnjih, za naše kraje tolikanj težavnih časih.

Kakor si je znal pridobiti zaupanje ljudstva z govorom, isto tako si zna pridobiti srca čitateljev s peresom. Kdo jih je bral njegove dopise v „Slov. Narodu“ mrzlega srca? Bralna društva po Notranjskem, tista narodna ognjišča, ki širijo mej ljudstvom našim zavednost in omiko, štejejo mej svoje očete skoro brezizjemno g. Ivana Resmana. Opraviništva slovenskih listov imajo v osebi g. R. najboljšega agenta in najživahnejšega razširjevalca in vsaka koristna slovenska knjiga v njem najtrdnjše zaščitnika. Ko so pred poldrugim letom prišle Gregorčičeve poezije na svetlo, jih je sam g. R. nad sto iztisov razprodal.

In poleg vsega tega privatnega truda je g. R. v svojem poklicu tolikanj vesten in tako natančen, da mu vse nakane njegovih nasprotnikov, — kdo jih nema? — ne morejo kaj in sreča bi se smela voščiti vsakemu uradu, kjer takšni gospodje poslujejo.

Govoril sem, kakor luterski pastor mrliču na robu odprte gomile; z jednim razločkom, da meni ni bilo treba pripovedovati o svojem hvaljenci izmišljenih prednostij, marveč še resničnih nesem znal dostojno popisati, potem pa tudi Resman ni umrl. O ne; ni umrl, ampak vodstvo južne železnice ga je nenadoma poklical izmej naše srede v Divačo na Primorsko. Hodi Ivane, čaka te tudi tam posla obilo. Damo ti najlepše spričevalo, katerega je naš jezik zmožen: „Ti si mož, mož ostani tudi v bodoče!“

Iz Ormoža 20. septembra. [Izv. dop.] In zbrali so se. Na vsakaterem obrazi opazovati je resnoba trenutka. Mehanično zgrudi se vsak na svoj večletni oglajeni sedež skrbij, polno lobanjo podpiraje desnicoj.

Po dolgem molku ojači se prvosednik ter deje: Že so potonile štiri olimpijade v deroči Dravi, odkar čuva naše bistro oko nad blagrom in srečo te slavne varoš. Le vašeje podpori, gospoda slavna, se zahvalujemo, da še izobešamo žezlo svojega dostojanstva nad vrati tega hrama. — Pa, kakor na tem grešnem svetu ni nikaj stalnega, tako počeli so škripati tudi strohnili stoli pod našo pezo. Predrzen prišlec steguje svojo bezbožno roko po naših

svinčnikih in polah. (Čujte!) Zopetne volitve v mestni zastop so pred durmi, nevarnost je silna, pomoč nujna!

Osupnjeni pogledujejo se očetje in sveti srd šviga vsakemu iz oči.

Besedo poprime Avšar, modra glava: Naša zmaga odvisna je od žejnih grl — tu petak na vino! (Občno odobravanje in večstransko posnemanje.)

Radujte se dakle in veselja poskakujte, žejne duše kovačev, krojačev in drugih-čev, kajti za nedolžni: „Vas volim“ imeli bodete na večer zmedena stopala, za rana pa težke butice — in čast varoši je rešena.

Še se oglasi važna oseba Mirdajerjev Petrúč rekoč: Bodrovčani so moja falanga! prikleneni so name s srebrnimi sponami — ž njimi zmagam, ž njimi propadem.

Nato Havcev Komar (sedaj nesmo več maloletni!). Moj petak tudi letos že uračunen mej izdatki — krojač Repko zopet moj! (Gromovit živio!)

Izborni govori in blažena darežljivost obodčila je ostale dostojanstvenike, ki so mejsobno skušali prehiteti se s svojimi velevažnimi nasveti — pa dvigne se raz stol možik sicer male postave, toda velik na duhu — ka-li? — ki čuje na pragermansko ime Tarminec, ter odstriže ostalim besedo počenši: Gospoda veleslavna! — in tu seže odvažno motreč navzočne in na zeleno mizo položi ter prečita na slovenskem zavitku konfiskovanega lista napisano conscriptionsliste tistih pritepencev... (Dolgotrajno, gromovito odobravanje.) Tiste pritepence, Kranjce, — pa tu se zamisli možic v tiste čase tistih lojevih sveč in fidibusov, ko je prikreval z daljnega Korotana v to takrat še ne tako slavno varoš. Ustavi se, kakor pripoveduje tukajšnja kronika, na Velikem trgu, na ramenih krošnjo oprto na grčevo gorjačo, in skrbno se oziraje mrmra sam soboj: „Vrbančik! — takrat bila mu je nemška marnja baje še neumevna — v kateri veži pa bodeš smel razpoložiti svoje trakove, moleke, gumbačke in druge dragocenosti?“ — Pa najedenkrat šine mu v ščetinasto glavo spomin sedanosti, in — wir bürger! — samo to samosvestno gaslo — dalje ne more, pozabil je bore, o čem je bil začel.

Sedaj pa kádi Kmetavs ovako: To je radikalna rešitev denašnje obravnave: gospoda, proč z bračo! in zopet bode nam pšenica cvela. Saj veste, cenjeni somišljenci, kako smo se mi na raznih krajih v to svrhu trudili: ne le vzvišena mesta v Mariboru in nemškem Gradci, temveč tudi Beč sam ve o tem kako povedati, če tudi so nam proklete grablje včas po škrbinah mahinile. — Češčeni in v tem genru neustrašljivi predgovornik — bodi mu čast in slava! — pa nam bodi vzgled in v posnemanje.

Raz prvi kurulični stol pa zabrenče pomembne besede: „nicht wird unsere herrschaft in Friedau hinweg gefegt werden, trotz innerer und äusserer feinde! — (Zagrinjalo pade.)

Iz Ptuja 20. septembra. [Izv. dop.] Dne 17. septembra so imeli učitelji Ptujkega okraja svojo uradno konferenco. Vsled tega morali so se tudi učitelji izmej kmetstva podati v to, v narodnem oziru jako zloglasno mesto. Da ondu gospodari grda nemčurska svojat, osramočena po c. kr. namestniku Kúbecku zaradi svojega mišljenja in svoje težnje in škiljenja preko avstrijskih mej, je gotovo še vsakemu znano. Znano tudi, da je ta svojat preko mej predrzna, v vsakem oziru prenapeta, in da vsakega od teh, ako le sliši besedico slovensko, osobito od nekoliko „gosposko“ oblečenih, zgrabi takšna strast, takozvani „furor teutonicus“, da od same jeze mnogokrat ne ve, kaj bi storil, a pozabi celo nasledke, kateri se mu večkrat pripete vsled njegove neznosne mržnje napram slovenstvu. Še celo mirno mimo idočih in slovensko govorečih potnikov ne pusti tak zagrizenec pri miru, nego brez vsacega povoda napada jih na ulici ter začne v navzočnosti mimoidočega ljudstva grdo psovati po nemčurski navadi. Omikanost teh ljudij naj vam pojasni sle-

deči slučaj: Zgoraj omenjeni dan gresta dva učitelja čisto mirno mimo znanega starega rogovileža, „ur-germana“ Pogatschniggga, — kakor ime svedoči, mora biti ta človek gotovo potomec nekdanjih Gotov, — in bila sta tako predrzna, da sta, nepoznavši omenjenega starca, pogovarjala se slovenski nekaj navadnega, na kar omenjeni stariček začne nekaj besed mrmrati, in to vedno glasneje, tako, da sta dotična dva učitelja razumela, ka njiju zmerja ter jih imenuje „windische trotteln“ parkrat zaporedoma. Ko ga jeden od teh dveh opomni, naj miruje, sicer bodeta priiljena sodnijskim potom pokoravati ga, zadere se še glasneje za njima, poprejšnje besede ponavljajoč. Ljudje mimoidoči so se ustavljali ter se vidoma čudili takšni neotesanosti. Dotična dva učitelja čutila sta se preveč razžaljena, da bi bila takšno neotesanost za se pridržala, zato sta omenjeni dogodek c. kr. sodnji naznanila, ter ob jednem povprašala: ni li mogoče v Ptuiju potniku v svojem maternem jeziku razgovarjati se, ne da bi bil v nevarnosti surovega napada?

Vršila se je ta dan, kakor že omenjeno, tudi uradna učiteljska konferenca v Ptuiju pod predsedništvom g. nadzornika Ranuerja. V spominu je še vsem, ka se je lani pri tej konferenci sklenilo z veliko večino glasov, naj se drugi deželni jezik v narodnih šolah ne poučuje, kar je čisto naravno, pedagogično in, če natančneje pomislimo, tudi postavno. Nasledek tega je bila prestava dveh učiteljev „kolovodij“ in okraji, kakor Ptuj, Ormož in Rogatec, ki so poprej pri takšnih prilikah skupno zlorovali, imajo sedaj svoje posebne konference, da se ne bi nemčurska večina Ptujskih učiteljev majorizirati zamogla.

Zbrali so se tedaj letos k tej konferenci samo učitelji Ptujkega okraja in nekaj gostov, mej njimi tudi g. učitelj Kelc.

Že ves čas se je pojavljala radost nemčurskih učiteljev vsled omenjenih nasledkov in hotela je denašnji dan pri seji prikipeti do vrhunca. A v svoje začudenje so izprevideli, da nemajo stalne večine, na katero bi se vsekdar zanašati mogli, katere ne bi tudi nikdar imeli, ko bi se narodni učitelji — rečem pravi pedagogi — zjedini in disciplinirali pod jednim vodjo in ko bi ne bili premehkužni, bojazljivi in se ne ustrašili najmanjše neugodnosti.

G. predsednik otvori sejo ob 9. uri pred poludnem in svojim namestnikom imenuje g. Ferka, znane nasprotnika vseh slovenskih idej in pedagogičnih načel. Ne bodem vprašal, je li je bilo to taktno in pametno, da g. nadzornik kjer le more, pri vsakej priliki žali čut Slovencev a najbolje razžalil jih je pa s tem imenovanjem in on sam dokazal je tudi s tem, kakšnih mislij je napram onim, za katere so in bodo narodni učitelji in kateri tudi njega žive. Mislim, ka je to nevhvaležnost! Vprašam pa, je li to postavno, ako g. učitelj, prednašatelj kakšnega predmeta, ne sme pri konferenci citati ravno tistega referata, katerega je moral 14 dnij poprej na pregled c. kr. okrajnemu nadzorniku predložiti, nego se mu mej predavanjem zaradi citiranja nekaj stavkov nemškega pedagoga Jahna beseda odvzema? Mislim, tako neprevidno more postopati le strasten strankar in kaj takšnega je barbarizem, kateri pridevek naj bi si prisvajali naši nemčurji namesto preblagoslavne besede „liberalizem“.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je občini št. Mihel-Stopiče 100 gld. za napravo novih orgelj.

— („Gazeta Narodowa“ v Lvovu) z dne 18. septembra priobčivši glavne misli našega članka „Poljaki in Slovenci“ piše na prvem mestu: „Tako čitamo v „Tribuni“, katera pravi, da je omenjeni članek datovan „von Lemberg“. Ne vemo pa, je-li ta Lemberg naš Lvov, ali slovensko mestice na južnem Štirskeem „Lemberski trg“, po nemško „Lemberg.“ „Pa to naj bo, kakor hoče: Misel tam izraženo pozdravljamo z velikim navdušenjem in smo se že večkrat o tej zadevi v prijateljskih krogi razgovarjali. Dal Bog, da bi se dala izvršiti. Potrebno je, da se seznamimo z življenjem in z literaturo slovanskih narodov, posebno češkega, hrvat-

skega in slovenskega. Nekoliko se bavijo s tem časniki v Varšavi, pa vse premalo; in posebno nam v Galiciji so te stvari skoro po polnem neznane (niemal zopešne obce). Bomo še govorili o tem.“ V številki z dne 19. sept. ta časopis zopet govori na prvem mestu o Slovencih in sicer o tem, kako se trudijo v Ljubljani, da dobé narodne šole s slovenskim poučnim jezikom.

— (Vseučilišče v Zagrebu) in druga učilišča otvoré se, kakor druga leta, oktobra meseca.

— (Za št. Kocijančičev spomenik) nabranih je 213 gold. 50 kr.

— (Kmetijska družba kranjska) postavila bode v 6. dan oktobra t. l. na dvorišči gostilne: „Pri bavarskem dvoru“ na prodaj 4 do 5 bikov in 3 junice Muricodolskega plemena, nakupljene z državno subvencijo.

— (Izpred porotnega sodišča.) Hudodelstva uboja zatožen je bil kmetski fant Jakob Može iz Senožškega okraja. Pri tepežu ranil je dva fanta z nožem, jednega v prsi, da je vsled rane kmalu umrl, družega pa je teško poškodoval. Obsojen je bil na šest let teške ječe, poostrene s postom vsak mesec in trdim ležiščem in tamnico vsako leto v dan dejanja. — Istega hudodelstva zatožen je bil kmetskega posestnika sin Janez Kocmur iz Brezja ter obsojen na pet let teške ječe, poostrene s postom. — Dne 18. t. m. bila sta zatožena kmetska fanta Tine Brodar in Janez Grilj iz Moravč hudodelstva teške telesne poškodbe. Pri boji, ki se je mej fanti unel, poškodovala sta baje jednega fanta teško, tako, da se še sedaj rana pozna. A porotniki zanikali so krivdo obeh zatožencev, ker se jim ni zdela dokazana po pričah, in oba sta bila zatožbe oproščena.

— (Za zastavo „Savinjskega Sokola“) so dalje darovali: Vis. čč. gg. Lovro Potočnik, dekan, 5 gld.; D. Matek, novomašnik, 1 gld.; Z. Mikuš, novomašnik, 1 gld. 50.; V. Čepin, kaplan, 1 gld.; vsi iz Gornjega Grada; A. Fišer, kaplan, Laški trg, 2 gld.; M. Sternad, župnik, Ljubno, 3 gld.; Ignac Orožen, kanonik, Maribor, 10 gld.; Iv. Modic, župnik, Prihova, 5 gold.; Gr. Presečnik, kaplan, Maribor, 5 gold.; Fr. Globočnik, župnik v št. Juriji p. T., 2 gold. J. Klančnik, kaplan v št. Jurji p. T., 2. gold.; J. B., 25 gold.; A. Urek, župnik, Polzela, 2 gold.; J. Ž. št. P., 2 gold.; J. Jurčič, kaplan, Žavec, 3 gold.; — Gospe: Ana Vovšek, Braslovče, 1 gold.; Beti Hlilich, Braslovče, 2 gold.; — Gospodičine: Vilma pl. Levinsky, 1 gold.; Fani Mikuš, 1 gold.; Antonija Špende, 1 gld.; Fani Žehelj, 1 gold.; vse iz Gornjega Grada; Marija Rojnik, Braslovče, 3 gold.; — Čč. gg.: R. Wolf, 2 gold.; dr. J. Detiček, 5 gold.; Fr. Lončar, 1 gold. 50 kr.; Bohinec, 1. gold.; Marocutti, 2 gold.; Jarc, 2 gold.; J. Hren, 1 gold.; Hočevlar, 1 gold.; J. Krajnc, 1 gold.; J. Žehelj, 1 gold.; vsi iz Gornjega Grada; dr. J. Hrašovec, Ljubljana, 1 gold.; Fr. Fasching, Maribor, 5 gold.; V. Potočin, Zidanmost, 10 gold.; dr. A. Mravljak, Ljutomer, 5 gold.; dr. J. Jurtela, Ptuj, 5 gold.; Ant. Šlamberger, Ljutomer, 5 gold.; J. Janežič, Griže, 2 gold.; J. Fischer, Ljutomer, 2 gold.; J. Prislan, 1 gold.; Fr. Brišnik, 2 gold.; Seb. Bohinec, 2 gold.; Josip Pauer, 5 gold.; Anton Plaskan, 5 gold.; A. Resner, 2 gold.; A. Vovšek, 2 gold.; Iv. Prislan, 1 gold.; Fr. Prislan, 1 gold.; Fr. Šporn, 1 gold.; vsi iz Braslovč; Iv. Hausenbichler, 10 gold.; E. Širca, 2 gld.; Jos. Širca, 3 gold.; Jak. Janič, 3 gld.; vsi iz Žavca; J. Žigan, Polzela, 1 gold.; M. Pahle, Letuš, 1 gold.; Iv. Rajšp, 2 gold.; M. Kohn, 1 gold.; Iv. Milavc, 2 gold.; E. Vošnjak, 2 gold.; G. Kohn, 1 gold.; J. Brinovec, 1 gold.; vsi iz Mozirja; — Fr. Hrašovec, Špital na Koroškem, 2 gold.; J. Gradišnik, Vransko, 1 gold. — Vsem čč. darovateljem izreka presrčno zahvalo odbor „Sav. Sokola.“

— (Znižana voznina.) Južna železnica znižala je mej Trstom in Dunajem voznino za ribe v olji na 164 kraje. za 100 klg. in za milo na 196 kr., ako se plača voznina za 5000 kl.

— (Za užitnino) od vina in mesa za l. 1884, eventualno tudi za leti 1885 in 1886, bodo pogoje obravnave v 3. dan oktobra t. l. pri do-

tičnih davkarjih. Letna zakupnina za vino in meso določena je za: Idrijo 16000 gold, Žužemberk 5.500, Zatičino 6000, Trebnje 3.500, Rudolfovo 14.000, Kostanjevico 6.000, Krško 11.000, Radeče 6000, Mokronog 8700, Postojino 9000, Bistrico 4.600, Lož 4700, Logatec 16000 Senožeče 5000, Vipavo 4900, Litjo 18.400, Brdo 7900, Kamnik 14.600, okolico Ljubljansko 25.500, Škofjo Loko 11.000, Kranj 13.000, Kranjsko Goro 2500, Radovljico 9000, Tržič 4400, Velike Lašiče 4100, Ribnico 6200, Kočevje 10.500, Metliko 5000, Črnomelj 5800.

— (Razpisana je služba) drugega učitelja na dvorazrednici na Vačah. Plača 400 gld. Prošnje do 4. oktobra t. l. na okrajni šolski svet v Litiji.

— (Razpisane službe.) Učitelja na jedno-razrednici v Hinjah. Plača 400 gold. in stanovanje. Dalje služba 4. učitelja na štirirazrednici v Žužemberku. Plača 400 gold. Prošnje do 10. oktobra na okrajni šolski svet v Rudolfovem. — Gozdarskega pomagača v Klani na Primorskem. Pogoji se zvedo pri c. k. gozdnem oskrbniku v Klani.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Kodanj 21. sept. Od Nordenskjöldove ekspedicije v Grönlandijo došla je brzovjavka iz Thorse. Vožnja po ledu pričela je 4. julija iz Antleitswika. Na saneh prišli so 130 kilometrov daleč, 5000 čevljev nad morsk gladino. Od tam šli so Laponci na krpljah še 230 kilometrov daleč, do 7000 čevljev višine. Povsod ledena puščava, ledu proste zemlje nikjer. Ekspedicija bila dalje, nego vse prejšnje. Istodobna ekspedicija na severno-zapadno obal imela dober znanstveni rezultat. Nordenskjöldove preiskave dokazale, da je mrzli tok na vzhodni obali neznaten, ta obal tedaj skoro vsako jesen pristopna. Ekspedicija se vrača via Reykjavik.

Tujci:

dne 21. septembra.

Pri Slonu: Eiser z Dunaja. — Schnabel iz Badna. — Swetz z Dunaja. — Jurischowitz iz Grada. — Spinetz iz Idrije. Pri Malici: Malabolich iz Trsta. — Pichler iz Maribora. — Stern iz Prage.

Umrli so v Ljubljani:

21. septembra: Rudolf Trtnik, krojačev sin, 3 leta, Marijin trg št. 3, za otrpnenjem srca. V deželni bolnici: 18. septembra: Marija Meglič, duinarica, 43 let, Meringitis. 19. septembra: Bernhard Butin, delavec, 74 let, za spridenjem telesnih delov.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
21. sept.	7. zjutraj	733.81 mm.	+10.6°C	sl. vzh.	jas.	23.00 mm.
	2. pop.	732.12 mm.	+21.6°C	sl. jz.	obl.	
	9. zvečer	731.08 mm.	+15.4°C	sl. jz.	dež.	dežja.

Srednja temperatura +15.9°, za 2.1° nad normalom.

Dunajska borza.

dne 22. septembra t. l.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta	78 gld. 30	78
Srebrna renta	78	65
Zlata renta	100	50
5% marčna renta	92	90
Akcije narodne banke	833	—
Kreditne akcije	293	50
London	119	85
Srebro	—	—
Napol.	9	50 1/2
C. kr. cekini	5	68
Nemške marke	58	55
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 120	—
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 167	75
4% avstr. zlata renta, davka prosta	100	—
Ogrska zlata renta 6%	119	40
— 4%	87	55
— papirna renta 5%	86	15
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	103	15
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	—
Kreditne srečke	100 gld. 168	50
Rudolfove srečke	10	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	109
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	230	75

Slika pesnika S. Gregorčiča,

kakršna je bila v zadnji številki „Škrata“, dobiva se na fin in močen papir tiskana v „Narodnej tiskarni“. — Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

V privatni stenografični kurs

bom upisoval v nedeljo 23. t. m. ob desetih dopoldne v realnem postopki pritično na desno. Poučevati hočem dvakrat na teden za mesečno plačo 1 gld. 50 kr. Za dame bodo posebne ure.

Anton Heinrich,
c. kr. gimn. profesor.

(615—3)

Komi

dobi dobro službo na deželi v trgovini z mešanim blagom, plača 240—300 gld. in vse prosto. Ponudbe pod „Komi 173“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

(613—3)

AVGUST GASPARI,

trgovec in posestnik na Rakeku.

prevzema za naprej vsa spedijska naročila točno in cenó.

(612—3)

Komi

specerijske stroke, lepega obnašanja, dober govornik in priden prodajalec, najmanj 23 let in ne čez 27 let star, vsprejme se pri

M. Berdajs-u
v Mariboru.

(621—1)

Prostovoljna prodaja hiše.

Pritlična, sezidana, z opeko pokrita, 14° dolga, 9° široka, za vsako obrtnjo pripravna, v selu na Notranjskem, v katerem je železniška postaja in sedež c. kr. oblasti, ležeča hiša, katera ima 4 prostorne sobe, 2 kleti, kuhinjo, jedilnico itd., potem zraven ležeči vrtiček, se prostovoljno precej proda.

Kje? — poizve se pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

(565—3)

Izurjen podobar,

ki se razumi tudi v pozlačenju oltarjev in drugih predmetov, vsprejme se takoj na več mesecev z dobrimi pogoji v službo pri podpisnem.

Peter Rutar,
podobar in slikar v Pleših pri Čabra na Hrvatskem.

(620—1)

Vožni red c. kr. priv. južne železnice

od 1. junija 1883 naprej.

Z Dunaja v Trst.

Postaje	Jaderni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Dunaj	Odhod 6:45 zvečer	7— zjutraj	9— zvečer	1:30 popel.	—
Mürzzuschlag	10:2 po noči	10:27	2:10 po noči	5:27	—
Gradec	11:59 po noči	12:58 popel.	6:10 zjutraj	9:30 zvečer	10:40 dopol.
Maribor	1:19	2:23	8:20	11:41 po noči	2:28 popel.
Celje	2:43	3:51	10:29 dopol.	1:50	5:35
Laški Trg	—	4:8	10:46	2:6	5:58
Rimske Toplice	—	4:20	10:58	2:17	6:15 zvečer
Zidani Most	3:25 zjutraj	4:43	11:35	2:43	6:47
Ljubljana	Prihod 4:42	6:6 zvečer	1:19 popel.	4:27	9:25
Postojina	Odhod 4:45	6:11	1:28	5:45 zjutraj	9:55
Nabrežina	6:3	7:51	3:36	7:52	1:31 po noči
Trst	Prihod 7:44	9:34	5:48	10:4 dopol.	5:14 zjutraj
	8:10	10—	6:23 zvečer	10:38	6:3

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Jaderni vlak	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Osobni vlak
Trst	Odhod 8— zvečer	6:40 zjutraj	10:5 dopol.	6— zvečer	8:15 zvečer
Nabrežina	8:42	7:14	10:55	6:47	9:44
Postojina	10:13	9:11 dopol.	1:42 popel.	9:22	1:53 po noči
Ljubljana	Prihod 11:25 po noči	10:38	3:31	11:10	4:55
Zidani Most	Odhod 11:28	10:43	3:39	12:10 po noči	5:25 zjutraj
Rimske Toplice	12:47	12:34 popel.	5:31	2:25	8:15
Laški Trg	—	12:47	5:43	2:39	8:33
Celje	1:28 po noči	1:17	5:54	2:52	8:50
Maribor	2:55	2:47	6:14 zvečer	3:15	9:19 dopol.
Gradec	4:22 zjutraj	4:24	8:30	5:55 zjutraj	12:52 popel.
Mürzzuschlag	6:30	6:52 zvečer	10:58	8:20	4:35
Dunaj	Prihod 9:40 dopol.	10—	2:15 po noči	11:46 dopol.	9:30 zv. Prih.
			6:30 zjutraj	4:3 popel.	—

Že 44 let izkušeno!

Najboljše in najcenejše vino čisteče, posebno pa

vino zboljšujoče sredstvo

je pristna francoska žolca (galerta). — Dobiva se vedno pri

A. Hartmann-u,

v Ljubljani, v Tavčarjevi hiši.

(495—8)

Navod za uporabo brezplačno.

Umetne

(234—44)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem amerikauskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckjevega mostu, I. nadstropje.

C. k. privilegij za zboljšanje šivalnih strojev.

Ivan Jaz,

v Ljubljani, Hôtel Evropa.

Zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev

za družine in rokodelce, rabljivih za vsakotero šivanje. (376—16)

Sestletna garancija!

Poduk brezplačno. Na mesečne obroke po 4 do 5 gl.

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

je izšel in se dobiva Turgenjev roman: NOV. Preložil M. Málouh. Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznanke knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenska, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstvo z grozdom na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja 15 kr.
II. zvezek, ki obsega: Erazem Tatenbah, izvirna povest, spisal J. Jurčič. Velja 25 kr.
III. zvezek, ki obsega: Prvi poljub, novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji, novela, spisal J. Skalec. Velja 15 kr.
V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.
VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Revière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.
Za vseh 5 zvezkov naj se priloži še 15 kr. poštnine, za posamezne zvezke 5 kr., za „Nov“ pa 10 kr.

Razglas

o oddaji dveh deželni ustanov in več mest za plačujoče učence na deželni vino- in sadjerejski šoli na Slapu pri Vipavi.

Na deželni vino- in sadjerejski šoli na Slapu pri Vipavi z dveletnim poukom izpraznjeni ste za prihodnje šolsko leto 1883/84, ki se prične dne 1. novembra 1883., dve deželni ustanovi.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja, lepega vedenja in ki so z dobrim uspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo takšni kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali. Z ustanovami sprejeti učenci dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli, obleko pa si morajo sami preskrbeti.

V šolo sprejmejo se tudi plačujoči učenci, kateri plačujejo po 33 do 50 kr. na dan za hrano in stanovanje in po 20 gld. šolnine na leto.

Vsak prošnik naj lastnoročno slovenski pisano prošnjo

do dne 8. oktobra 1883.

če mogoče osebno izroči vodstvu deželne vino- in sadjerejske šole na Slapu.

Prošnjam je dodati rojstni list ter spričevala o čvrstem zdravju, lepem vedenju ter o dovršeni ljudski šoli, oziroma srednje šole, ako je prošnik že v srednjih šolah. Prošniki za plačujoča mesta morajo priložiti primeren protipis vzdržavanja od strani starišev, oziroma jeroba.

Od deželnega odbora kranjskega,
v Ljubljani, dne 18. septembra 1883.

Deželni glavar: Thurn.

Lepo zeleno posušeno

orehovo perje in orehove
luščine (oblakovce),
divji kostanj in krompir

kupuje po najvišji ceni (609-3)

J. LEVO,

v Ljubljani, pri mesarskem mostu.

Vzpomladno čiščenje krvi

s svetovno slavnim pristnim

Pagliano - sirupom.

V steklenicah po 1 gld. 20 kr. dobiva se pristno
samo pri (291-7)

G. Piccoli-ji,

lekarji „pri angelji“, v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Le prava

Popp-ova anatherin-ustna voda

ozdravi krvavljenje dlesna, utrdi razmajane
zobe ter prežene vsak slab duh iz ust.

Prav prijetno se čuti dolžnega, da se najiskre-
nejše zahvalim gospodu c. kr. dvornemu zoonozdrav-
niku dr. J. G. Popp-u, čegar po njem iznajdeno
anatherin-ustno vodo sem upotrebljeval pri kr-
vavljenju dlesna, omajanih zobeh ter pogostih rheu-
matičnih zobobolih, in pa da sem prežanjal duh po
tobaku, za popolno ozdravljenje ne le občutljive, nego
tudi ostudne bolezní ter mu prav rad izjavljam svojo
pravično pohvalo. (778-4)

Dunaj.

Libert Helfer l. r.

fabrikant pohlštva, Gumpendorf št. 535.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarnih J. Swoboda, G. Pic-
coli, V. Mayr, Jul. pl. Trnkoczy, E. Birschtz, dalje pri
trgovcih Ant. Krisper, Ed. Mahr, J. Karinger, F. M.
Schmidt, V. Petričić, L. Pirker, P. Lassnik, Terček &
Nekrep; v Postojni: A. Leban, lekar; v Škofj. Loki:
C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; na Kr-
škem: F. Bömches, lekar; v Idriji: J. Warta, lekar;
v Kranju: K. Šavnik, lekar; v Ljubli: J. Benes, lekar;
v Metliki: Fr. Wacha, lekar; v Novej mestu: D. Ri-
zoli in J. Bergman, lekarja; v Trebnjem: J. Ruprecht,
lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Kamniku:
J. Močnik, lekar; v Crnomlju: J. Blazek, lekar; v Vi-
pavi: V. Kordas, lekar; v Postafu: P. Osaria, lekar.

Zdatno znižane cene.

Kava

neposredno iz Hamburga

razpošilja kakor znano v izvrstni kvaliteti

Karol Fr. Burghardt, Hamburg,

v žakljih po 4³/₄ kg. netto, poštne prosto z zavit-
kom vred nemudoma po poštne povzetji.

5 kg. av. v. gld.
Mocca, pristno arabska, plemenita " " " 6.30
Menado, izvrstnega okusa " " " 5.40
Peri-Ceylon, jako fina in mila " " " 5.40
Melange (zmes), posebno priporočati " " " 5.30
Ceylon Plantation, jako slastna " " " 5.—
Java, zlatorumena, jako fina " " " 4.70
Cuba, modrozelená, briljantna " " " 4.70
Afrik. Mocca, fina in zdatna " " " 3.90
Santos, fina in močna " " " 3.55
Rio, okusna " " " 3.25
Caj v izvrstnej izbi, 1/2 kile od av. v. gld. 1.—
(318-19) do gld. 6.—

TELEGRAM iz OGERSKEGA!

Zaradi smrti

zastonj

1470 žepnih ur.

Lastnik jedne največjih trgovin z urami je nedavno umrl in je v svoji oporoki svojim dedičem dal strogo po-
velje, da porabijo pokretnine in nepokretnine na svojo
korist, mej tem ko so primorani v proti ognju sigurnej
kasi shranjenih 1470 žepnih ur proti plačilu srebernega po-
krova, potem stroškov za reguliranje in močno pozlačene
veržice iz double-zlata **darovati**, da bode
tako vsakemu prilika dana, da se preskrbi s prefino regu-
lirano žepno uro prve vrste, in ker je uže sam srebern
pokrov, izvrstno reguliranje in veržica iz double-zlata
skoro toliko stala, kolikor se zdaj plača za celo uro, stori
le v svojo lastno korist, ako naroči kolikor prej in kolikor
več ur mogoče, ker je gotovo, da bode mala zaloga kmalu
pošla.

S spoštovanjem

dediči.

Te-le ure so v zalogi:

500 komadov žepnih ur na valček

iz najfinejšega francoskega double-zlata ali pa močno posre-
brenega niklja, fino graviranih in giljoširanih, z močno po-
zlačeno veržico, zlato fazono, fino na minute repasiranih.
Vse skupaj le gld. 4.60; iste iz pravega 13lotnega srebra,
po c. kr. uradu za punciranje poskušene in močno pozla-
čene le gld. 6.50. Iste ure na cilind iz teškega, pravega
14 karatnega zlata, po c. kr. uradu za punciranje posku-
šane, poprej gld. 45.—, zdaj pa za slepo ceno le gld. 11.—.

350 ur na sidro

iz najfinejšega francoskega double-zlata ali močno posre-
brenega niklja, fino graviranih in giljoširanih, na 15 pravih
rubinih z natančnim strojem, s kazali na sekunde in krasno
veržico, fino repasiranih le gld. 7.—. Iste ure na sidro, iz
teškega 13lotnega srebra, poskušane po c. kr. uradu za
punciranje in močno pozlačene le gld. 11.—.

275 Washingtonskih remontoir-ur

iz močno posrebrenega niklja ali double-zlata, navijajočih
se brez ključa, z mehanično pripravo za kazala, s ploščnato
šipo, kazališčem iz emaila in kazali za sekunde, reguliranih
na sekundo, najizvrstnejša ura sveta. Cena s krasno veri-
žico vred le gld. 8.30.

250 srebernih remontoir-ur

iz teškega 13lotnega srebra, potrjenega po c. kr. uradu za
punciranje, navijajočih se brez ključa, z mehanično pripravo
za kazala, ploščnato šipo, emailiranim kazališčem in s kazalom
za sekunde, reguliranih na minuto; najizvrstnejša ura sveta.
Poprej gld. 25.—, zdaj za slepo ceno samih gld. 13.—.

Da vse ure gredo natančno

jamčim 5 let.

Naznanilo.

Dne 24. avgusta 1883. našlo se je **tajno pre-**
dalec v omari za blago, katerega rabi le dedič, in v
njem je bila ta-le prava zlatnina. Vsa zlatnina je posku-
šena po c. kr. uradu za punciranje in okrašena s ponare-
jenimi zlatnimi kamni in briljanti.

Vsi kamni imajo vsled izvrstnega brušenja lepšo svet-
lobo, nego pravi in je ta resnica bila potrjena že po stote-
rih zlatarjih in strokovnjakih, kateri so ta čuda videli in
tudi nakupili.

217 prstanov iz pravega zlata s ponarejenimi bri-
ljanti

v vseh velikostih, pravo 6 karatno zlato, v finej baržunovej
škrtljici, komad le gld. 3.75.

184 parov uhanov iz briljantov ali gumbic

iz 6 karatnega pravega zlata, s krasnimi briljanti v finej
baržunovej škrtljici, par le gld. 3.75.

222 parov uhanov iz pravega zlata,

punciranih na 6 karatov, z najlepšimi koralami, s škrtljico
le gld. 1.50 par.

164 medaljonov

iz močnega, pravega 13lotnega srebra, poskušene po c.
kr. uradu za punciranje, vsak komad druge krasne oblike.
graviranih in emailiranih, razen tega tudi močno pozlačenih,
komad le gld. 3.60. Isti iz francoskega double-zlata s ponare-
jenimi briljanti le gld. 2.50.

Naročbe po pošti, kakor tudi telegrafične, katere se izvršu-
jejo proti povzetju ali predpošiljati dotičnega zneska, naj
se pošiljajo na

IGNATZ BOROW,

Pöstyén na Ogorskem.

(598-2)

Mehanikar.

Začetkom l. 1884. bode v jednej fabriki na Kranj-
skem izpraznjena služba mehanikarja. Ta mora biti
izveden v montiranji in risani strojov ter mora tudi znati
kaka potrebna ključničarska ali kovaška dela sam izvesti.
Letnega plačila je 900 gld. in pa prosto stanovanje. Znanje
slovenščine se zahteva.

Ponudbe s chifro **Z. Nr. 126** sprejema upravnštvo
„Slovenskega Naroda“. (610-2)

J. ANDĚL-a

novoliznajdeni

prekomorski prah

umori

stenice, bolhe, šourke, mole, muhe, mrav-
ljince, prešičke, ptične črviče, sploh vse žu-
želke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od
žuželkine zalege ne ostane nobenega sledu.

Pravi prašek se dobiva v prodajalnici pri

J. ANDĚL-a,

13, „pri črnem psu“, Hussgasse 13,
(Dominikanergasse 13, Kettengasse 11.)

v PRAGI.

V Ljubljani pri **Albinu Šilčarji**, trgovcu.

Zaloga na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po
plakatih. (309-9)

Vsem prebivalcem Avstrije in Ogorske.

Nujni poziv!

Zaradi dedne razdelitve velike trgovske hiše Ivana
Karola Kunzschmidta, ki je obstajala 121 let, sklenili
so dediči v svojem shodu v dan 1. junija t. l., da bodo
prostore od 1. novembra 1883. naprej v najem dali
ter dotlej poprodali vso zalogo blaga po tistej ceni,
kakor je njih stala surovina, tedaj **skoro zastonj**,
da bode le mogoče prostore 1. novembra izprazniti
in oddati. (597-2)

Na prodaj je še sledeče blago:

4500 ženskih srajc iz najfinejšega angleškega chiflona
s pristnimi švicarskimi vezanimi ustavki, prava
umetna vezanina, — po 1 gld. 50 kr.; dvanajstori-
ca za 16 gld. 50 kr.

1500 ženskih ponočnih srajc jednake baže, zelo dolge
in po vsej dolgoti z vezanimi ustavki, jako ele-
gantno opravljene, krasota za vsako damo, — po
1 gld. 50 kr.; dvanajstoričica za 16 gld. 50 kr. Ta-
iste iz teškega barhanta po 1 gld. 60 kr.

5600 ženskih spodnjih kril iz najfinejšega sivga platna
s pristnimi švicarskimi svilnatimi obšivki okrašena,
— po 1 gld. 40 kr.; dvanajstoričica za 15 gld. 50 kr.
Taista iz rudečega cretona po 1 gld. 50 kr.; dvanajstori-
ca za 16 gld. 50 kr. Iz teške klobučine po
1 gld. 75 kr.

3560 možkih srajc iz najfinejšega angleškega chiflona,
četvernat oprasje gladko ali vezeno, vsakeršne
ovratne širjave, — po 1 gld. 50 kr.; dvanajstoričica
za 16 gld. 50 kr.

1500 dvanajstoričic damastovih namiznih garnitur, z
ušitimi cveticami, obstoječe iz jednega prta in 12
brisalk, — po 2 gld. 85 kr.; neobhodno za vsako
hišo in čudovito ceno.

2000 dvanajstoričic turških otirač, zarobljenih, posami-
čno zloženih, z rudečimi obročki in dolgimi resami, naj-
finejše pikiranih, prekrasnih, — po 3 gld. 75 kr.
dvanajstoričica.

2000 velikih ženskih ogrinjal iz najfinejše Berolinske
volne, z dolgimi resami, različno barvana, bela, siva,
drapp, križasta, turška itd., — po 1 gld. 20 kr.;
dvanajstoričica za 12 gld. 50 kr.

400 popotnih plačidov najtežje baže, jako veliki, fini,
s temnim robom in resami, ki se dadé še po 20
letih rabiti, prej po 12 gld., zdaj samo — po 4 gld.
85 kr.

500 svilnatih koltrov iz najtežje Lyonske chappe-svile,
bela, rudeče in žolto črtani, — po 4 gld.; čudovito
ceno.

350 garnitur iz gobelina, obstoječe iz dveh finih po-
steljnih pregrinj in miznega prta z baržunastimi
čopi, v raznih barvah krasno izdelano, ter velja
garnitura, to je vsi trije kosi vkup, samo 7 gld.
50 kr.

5000 dvanajstoričic rjuh iz dobrega, teškega platna, tudi
za največje postelje; — po 1 gld. 35 kr.; dvanaj-
storičica za 15 gld.

Vsaki kupec, ki dá skupiti ob jednem najmanje
15 gld., dobi nagrado, torej **gratis** švicarsko uro iz
francoskega zlatega bronu z dolgo veržico; za pra-
vilni tek se jamči 2 leti.

Naročila v gotovini (s poštami nakaznicami ali
pa tudi povzetji) naj se pošiljajo z naslovom:

Erbschafts-Verwaltung Rabinowicz,

Wien, II., Schiffamtsgasse Nr. 20.

5 gold.

dobi oni, ki pové, kje sta dva lovska psa (breka), katera sta se mi zgubila pred 14 dnevi. — Oba sta kratke dlake, popolnem bela; jeden majhne postave z imenom „Kolombo“, drugi srednje velikosti, prav šibek pes, čuje na klic „Karo“.

(614—2)

Adolf Mulley v Dol. Logatci.

Lepo ostriženo

kozlovjo volno

kupujeta

Markl & Knauss,

(616—2)

v Riedu na Gorenje-Avstrijskem.

Pivovarna bratov Kosler-jev.

Izvrstno

marčno pivo

v zabojih po 25 in 50 steklenic

se dobiva iz

(83—33)

ALOJZIJ MAYER-jeve

zaloge piva v steklenicah v Ljubljani.

Jaz kupujem raznovrstne

suhe orehove plohe,

potem zdrave orehove herklje (hlode) od 18" naprej, javorjeve pa od 15" naprej.

Plačujem jih dobro. Prodajalci naj se mi naznanijo pod adreso

(115—4)

Karl Hofbauer,

fournierfabrika v Tržiču na Gorenjskem.

Prevažanje ljudij in blaga v

A M E R I K O

najbolje in najceneje pri

(238—13)

ARNOLD-u REIF-u, Wien, I., Kolowratring, Pastalozgasse 1.

Odpretje gostilnice.

Zahvaljeva se svojim čestitim stalnim gostom in slav. občinstvu za dosednji mnogobrojni obisk moje gostilnice, javljam, da z 22. septembrom moja gostilnica v g. Špinderjevi hiši v Židovski stezi neha in da odpre 23. septembra svojo

gostilnico na Bregu,

v prijaznih prostorih hiše gospe Obrese, tik hiše g. Naglasa.

Točil bodem nepokvarjeno, izvrstno bizeljsko in dolensko vino liter po 32, 36 in 40 kr. Prosekar liter po 40 kr. Skrbelo se bo tudi za okusna in ceno mrzla jedila, posebno za domačo kračo in izvrstne kranjske klobase. — Za mnogobrojni obisk se priporoča s spoštovanjem

(619—1)

Peter Strel, gostilničar.

Pri zdatno znižanih cenah

velika razprodaja

bogato založenega, v konkurzno maso gospoda

lv. P. Schreyer, Špitalske ulice,

spadajočega

galanterijskega, Norimberškega in drobnega blaga

na debelo in drobno. — Posebno so priporočila vredna krasna, v velikej izberbi nabavajoča se

(405—15)

pisalna, pušilna in popotna orodja, albumi in fino blago iz usnja, otročje igrače, namizno in jedilno orodje, kuhinjske posode, kinč, parfumerije, lesorezni izdelki, podobe svetnikov, pobožni darovi itd.

Izvanjska naročila izvrše se točno in v zadovoljnost po poštnem povzetju.

Bergerjevo medicinično

milo iz smole,

priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se v največ evropskih državah s sijajnim uspehom zoper

vsakovrstne oprhe na životu,

osobito zoper hraste, kroničen in luskinasti lišaj, nalezljive hraste, zoper prhljaj na glavi in bradi, pege, žoltine, rdeč nos, ozebljino, potenje nog. — Bergerjevo milo iz smole ima 40% koncent. smole iz lesa ter se stvarno od vsega drugega mila iz smole, ki se v trgovini nahaja, razlikuje. — Da se prekanjenju izogne, zahteva naj se odločno Bergerjevo milo iz smole, kar se pazi na znano varstveno marko.

Pri trdovratnih poltnih boleznih rabi se mestu mila iz smole z uspehom

Bergerjevo med. milo iz smole in žvepla,

a zahteva naj se vedno samo Bergerjevo milo iz smole in žvepla, ker so inozemska ponarejanja neuspešni izdelki.

Kot milejšje milo iz smole za odstranjenje vseh

nečistostij na polti

zoper oprhe na glavi in koži otrok in kot nepresežno kosmetično milo za umivanje in kopanje pri vsakdanji rabi služi

Bergerjevo glicerín-milo iz smole,

imejoče 35% glicerina ter fino diši.

(44—18)

Jeden komad velja 35 kr. z brošurco vred. — Glavno zalogo ima lekar

G. HELL v OPAVI.

V zalogi v vseh lekarnah cele države. Glavne zaloge pa imajo:

V Ljubljani pri gg. lekarjih J. Svoboda, G. Piccoli, W. Mayer in J. pl. Trnkoczy. V Kočevju J. Braune. V Krškem J. Bomeker. V Idriji J. Warto. V Kranju K. Šavnik. V Litiji Jos. Beneš. V Novem mestu D. Rizzoli. V Radovljici A. Roblek. V Vipavi A. Konečny.

Najbolje ter najceneje naročajo se

priznana dobre ročne mlatilnice, slamoreznice, vinske tlačilnice ter vsi drugi kmetijski stroji

za točno plačilo in tudi na obroke

v najstarejši tukajšnji ter po vsem Kranjskem najbolj poznatej zalogi

pri A. Debevc-u v Ljubljani,

Marije Terezije cesta št. 10, prtljično.

(508—25)

50 veder pristnega brinjevca.

Po zapuščini popolna

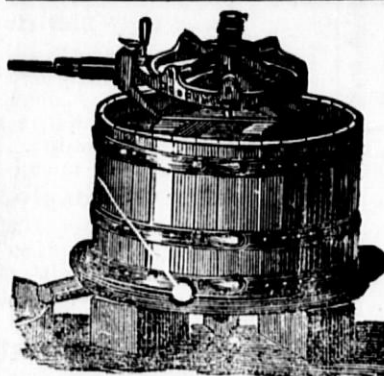
razprodaja!

50 veder tri- do šestletnega pravega brinjevca, potem brinjev cvet, žganje iz borovnic, malin in zelišč, pristen hruškov tropinjevec, istrijanski tropinjevec, grenčica, polajev cvet itd.; tudi nad 100 veder starega rudečega Dolenjca, istrske črnine in pa kompot iz rudečih borovnic po 25 kr. kilo se dobiva pri

(618—1)

A. Lindtner-ji v Kranji.

Vsa ta pijača prodaje in razpošilja se tudi na drobno.

Vinske tlačilnice

(Preše.)

najnovjšega sistema, zavzemajo malo prostora, tlačijo dvakrat hitreje ko druge preše, so zelo priročne, solidne in trpežno sestavljene, izdelujejo se v vseh velikostih za privatne osebe, kakor tudi za največje producente kot specialiteta. Garancija, spričevala o več nego 1000 izdelanih tlačilnic. Obriši in cene na zahtevanje gratis in franco. (404—15)

Grozdne trlice najnovjše sestavljene. Zeli se v kratkem času naročil.

Ph. Mayfarth & C.,

Dunaj, II., Praterstrasse 66. Tovarna v Frankobrodu n. M.

Zaloga pri gospodu A. Debevcu, Ljubljana, Marije Terezije cesta.

Novost

s senzačnimi uspehi!

Ne presežno sredstvo

proti

slabemu teku, navalu krvi, napenjanju, naduhi, protinu, hypochondriji, kataru, koliki, glavobolju, želodčnemu krču, nervoziteti.

Sauveur de la vie.

Em. grofa Lichtenberga tovarna likerjev v Šmarji (na Kranjskem).

1 steklenica koncentrirano 1 gld. 20 kr. za mažo; 1 steklenica likerja 65 kr. za pijačo. Vsakej steklenici je priloženo vodilo za rabo.

Nepresežno sredstvo

proti

koleri, reumatizmu, omotici, bodljaju, mrtvu, vodenici, zobobolju, difteriji, migreni, prsnemu krču, boleznim na jetrah.

(359—11)

Po receptu francoskega zdravnika. Čisto neškodljivo. Vnanje uporabljeno uteši takoj vsako bolečino. Za nenadne napade boleznij bi imelo biti pri rokah v vsakej družini, posebno ker se vzdrži leta in leta. Mnogo spričeval na razpolaganje. Zaloga pri Viljemu Mayr-u, lekarnarju v Ljubljani; Baumbach-u, lekarnarji v Celji.